

Dyskinetická forma MO

Etiologie

10 % případů MO, 1/5 má prenatální faktory, 2/3 dětí mají perinatální faktory. K poškození dochází v šedé kůře mozkové (centrum hybnosti), dále mohou být postnatální nebo nezjistitelné faktory, těžká porodní asfyxie (dušení, nedostatek kyslíku) a hypoxie (nedostatečné zásobení organismu nebo jednotlivých tkání kyslíkem).

Charakteristika

- Abnormální pohyby.
- Porucha koordinace pohybů.
- Porucha regulace svalového tonu.
- Neschopnost organizovat a provést správně volní pohyb.
- Neschopnost udržovat posturu.
- Přetrvává asymetrický tonicko-šijový reflex.

Rozlišujeme dva typy dyskinetické formy MO a to hyperkinetickou formu a dystonickou formu.

Hyperkinetická forma: dominují masivní neúčelné pohyby. Atetóza končetin (pohyby jsou pomalé, hadovité a kruhové, nedokáže udržet prsty nebo končetinu (svalovou skupinu) v jedné poloze, klidná poloha ruky nebo prstů je rušena červovitými pohyby). Chorea u proximálních svalů (náhodné a nepředvídatelné mimovolní pohyby, které jsou krátké, rychlé a obvykle kroutivého rázu. Nejčastěji jsou na akrech končetin a v orofaciální oblasti. Obvykle se zesilují při pohybu, řeči a emocích.

Dystonická forma: náhlé abnormální změny svalového tonu, zvýšení svalového tonu při emočních podnětech. Změny postury svalstva šíje při zamýšleném pohybu. Převažuje primitivní reflexní aktivita.

Klinický náález:

- Zvýšené svalové napětí se objeví až mezi 5. - 10. m.
- Progres ukončí rozvoj až po 2. roku

- Nejčastěji se vyvíjí z hypotonického sy.
- Postihuje především trup a DKK
- Dystonické nadměrné otevření úst
- Výrazné úlekové reakce
- Dlouho přetrvávající Moroův reflex
- Později mimovolní pohyby končetin
- Postižení orofaciálních svalů ovlivňuje rozvoj vokalizace
- Salivace, problémy s polykáním
- Mnohé děti jsou hypotrofické, jen část dosáhne samostatné chůze
- Mentální schopnosti normální
- EPI asi u ¼ případů, 1/3 strabismus

Důsledky

- porucha jemné motoriky,
- obtíže zejména v oblasti nácvičku psaní, často PC
- výskyt percepční poruchy sluchu pro vysoké tóny
- špatná koordinace dýchacích svalů – nepravidelné dýchání
- obtíže s výslovností a artikulací
- grimasování
- nutné rehabilitační a kompenzační pomůcky

Kontrolní otázky a úkoly:

- Co může být příčinou vzniku dyskinetické formy MO?
- Popište vývoj dyskinetické formy MO.
- Charakterizujte klinický obraz dyskinetické formy MO.
- Charakterizujte a rozveďte možné obtíže ve škole.

- Vyhledejte a prohlédněte si obrázky související s dyskinetickou formou MO (google,webové stránky viz níže).

Literatura

Opatřilová, D. (2014). Pedagogická intervence u jedinců s mozkovou obrnou v raném a předškolním věku. Brno: MU.

Opatřilová, D. (2018). Odkaz e-publikace Somatopedické simulační techniky a intervence. <https://munispace.muni.cz/library/catalog/book/1573>.

Opatřilová, D., Zámečnicková, D. (2014). Odkaz e-publikace Podpora rozvoje hybnosti osob s tělesným postižením <https://is.muni.cz/auth/elportal/?id=1213559>.